

man loffer ham, man tvinger ham, eller man narrer ham til at flytte over i en anden Kommune, og den erhvervede Ret er tabt. Altsaa efter den nugældende Ret kan man gjøre Kunster, inden Perioden er forløben; efter Mindretallets Forslag kan man gjøre Kunster baade før og efter. Mindretallets Forslag er saaledes, at jeg ikke ret kan forklare mig det uden derved, at de Herrer, der have stillet det, ikke ganske klart have set paa det; de have maasse tænkt paa, at der virkelig skulde erhverves en Forsørgelsesret, men det sker ikke efter Forslaget; derfor er det ogsaa ubrugeligt, og vi maa vende os til, hvad Flertallet har foreslaaet. — Jeg vil dog her indskyde en Bemærkning, som jeg skulde have gjort før, nemlig om Forholdet mellem Forsørgelsesretten, erhvervet paa et Sted, og den frivillige Fattighjælp. Den ærede Ordfører fremsatte, saaledes som jeg ventede det af hans Sindelag og hans Ansættelse for den frivillige Fattighjælp, at det ikke var ønskeligt for den frivillige Fattighjælp, at man opstillede Fødestedet som det egentlige, rette Forsørgelses-hjem, thi saa vilde man der, hvor den Fattige levede, ikke ret være ivrig for at understøtte ham, og, naar han var kommen til Hjemmet, vilde man heller ikke der være villig til at understøtte ham med frivillig Hjælp. Det Sidste har dog ikke Noget at betyde, thi han kommer jo hjem som allerede erklæret Fattiglem. Man skal nu ikke indblande det frivillige Fattigvæsen i det Lovbestemte; men Sagen kan dog ogsaa tages fra en anden Side, hvorved den til en vis Grad vendes imod mig. Saalenge vi have en Forsørgelsesret, knyttet til et vist Antal Aars Ophold i en Kommune, saa kan ogsaa denne Ordning vende sig, — og jeg veed, at den har vendt sig — mod den frivillige Fattigforsørgelse, og jeg ønsker at fremhæve dette for at vise, at de to Ting maa holdes ude fra hinanden. Jeg veed saaledes, at i en Kommune meget nær ved Ribe-havn hersker den Stemning, at den egentlige kommunale Fattigbestyrelse siger til Foreningen for frivillig Fattighjælp: For Guds Skyld, understøt og oprethold ikke det og det Menneske, thi han er paa Grændsen af de 5 Aar. Hvis I ikke understøtte ham, bliver han nødt til at flytte, men hvis I gjøre det, bliver han her. Det er Grundsaetningen i denne Kommune, og der er maasse flere af den Slags. Nei, den frivillige Understøttelse skal tage Individet efter hans Fortjeneste, opretholde ham, hvis den kan, og slet ikke tænke paa Kommunen. Den frivillige Fattighjælp staar lige over for Loven som Barmhertighed, den staar ikke som en lovmæssig Forpligtelse lige over for en Berettigelse, den skal netop adskille sig derfra. — Men jeg kommer tilbage til, at der erhverves en Forsørgelsesret. Deri er jeg enig med Udvalgets Flertal og forsaavidt ogsaa med den bestaaende Lovgivning, men jeg er ikke enig med den Form, hvori dette er sket i § 0, fordi jeg

ikke kan forsones mig med den Tanke, at der kræves 5 Aar paa det Sted, hvor Bedkommende bliver fattig, og siden 10 Aar. Jeg tror, at hvad man ansøger herfor, kun er rigtig, naar der er Tale om Ophold, der ligger længere tilbage, og altsaa Kommuner, hvorfra Manden har været lang Tid borte; men der skal ikke stilles større Fordringer til Opholdet i den Kommune, der gaar umiddelbart foran den, hvori han netop befinder sig, og hvori han maasse kun har været ganske kort Tid, siden han i hvert Tilfælde ikke tilfredsstiller Fordringen om de 5 Aars Ophold i den. Heller ikke Redaktionen er heldig. Jeg slutter mig derfor i dette Punkt til det ærede 6te kongevalgte Medlem. Jeg vilde ansøge for et god Gjerning, hvis jeg kunde bidrage Noget til, at man vedtog dette Medlems Forslag til § 0 og saa ogsaa vedtog denne Paragraf. — Jeg ønsker ogsaa, at man vedtager Forslaget om de 4 Maanedere. Jeg har hørt megen Tale om, at disse 4 Maanedere vare noget Uheldigt; men det er i mine Tanker et vel betænkt Middel mod de smaalige Chikanerier, som vi nu ikke ganske kunne faae sjerne. Overalt, hvor det gjælder Arbeidere, just den Mand, der lever af sine Hænders Gjerning, maa man ikke opstille saadanne Betingelser, som det ifølge Bedkommendes Livsvilkaar er yderst vanskeligt for ham at tilfredsstille. For os, der ved Embede eller Eiendom ere bundne til en vis Aarværelse, er det let at blive uafbrudt paa et Sted, skjøndt vi undertiden tidt nok gjøre Svinkearinder, men for den fattige Arbejder er det ikke let. Quad har man imod, at den fattige Arbejder drager bort og f. Ex. bliver Jernbanearbejder og, for at kunne det, midlertidig stifter Hjem og Domicil, saa godt han kan. Hans Domicil er et overmaade simpelt Domicil; det er stundom lig det, som Sneglen bærer paa sin Ryg, thi han eier ikke Meget; han bærer sit Hjem med sig, thi det indeholder i Almindelighed kun hans egen Person, det er et fattigt Hjem. Det er altsaa rigtig, at en mindre Fraværelse ikke faar Betydning. Spørgsmaalet er: Hvor har Mennesket væsentlig haft sit Hjem og Tilhold i disse Aar? Ja, man siger, han kan i de 5 Aar hvert Aar have været borte. Ja det er sandt; det er Betydningen af Bestemmelsen. Den, der er en ren Bagabond, vil ikke i 5 paa hinanden følgende Aar gjøre en regelmæssig Udflugt og vende tilbage til Stedet. Nei, han vil helt forlade Stedet for længere Tid og saa maasse komme tilbage. Derimod betegner 4 Maaneders Fraværelse hvert Aar i 5 Aar en Stræben og en Spøgen efter Arbejde og Erhverv ansees med Bibehold af Hjemmet der paa Stedet. Det er en overordentlig vigtig Betragtning; jeg haaber, man vil holde sig dertil, og ikke af en Arbeiders Ophold paa et Sted forlange den Stabilitet, som vi kunne vise med Hensyn til Ophold, men som han ikke har i sin Magt at vise. Ja, men det kan blive misbrugt, ansøger man. Men vi bør ikke